

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10Csp/101/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318205631
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8318205631.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v spore žalobcu: KESIDY, s.r.o., IČO: 46 045 082, so sídlom Sládkovičova 1/1562, 075 01 Trebišov, právne zastúpený JUDr. T. Zaleta, advokát, s.r.o., Ťahanovské riadky 25, 040 01 Košice, IČO: 36 578 291, proti žalovanému: T. L., nar. X.X.XXXX, bytom Z.Á. XXX/X, XXX XX M., o zaplatenie 215,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 160,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % zo sumy 160,- eur od 26.3.2016 do 30.3.2016, zo sumy 100,- eur od 31.3.2016 do 16.6.2016, zo sumy 50,- eur od 17.6.2016 do 18.7.2016 a zo sumy 20,- eur od 19.7.2016 do zaplatenia, do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Súd p r i z n á v a žalobcovi náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 48,84 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 19.11.2018 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 215,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5% zo sumy 300,- eur od 26.3.2016 do 30.3.2016, zo sumy 240,- eur od 31.3.2016 do 16.6.2016, zo sumy 190,- eur od 17.6.2016 do 18.7.2016 a zo sumy 160,- eur od 19.7.2016 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Z obsahu žaloby vyplýva, že predmetom podnikania žalobcu - spoločnosti KESIDY bolo poskytovanie pôžičiek z peňažných zdrojov získaných výlučne bez verejnej výzvy a bez verejnej ponuky majetkových hodnôt. Spoločnosť KESIDY poskytovala v tomto období pôžičky bezúročné, t.j. bez nároku na úrok z pôžičky, alebo akúkoľvek inú odplatu za poskytnutie Pôžičky. Jednalo sa o dočasný produkt poskytovaný klientom spoločnosti po tom, ako pri zmene legislatívy boli sprísnené podmienky pre poskytovanie spotrebiteľských úverov. Pôžičky poskytované spoločnosťou KESIDY nemožno považovať za spotrebiteľské úvery podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (v texte aj ako „Zákon“), keďže podľa § 1 ods. 3 písm. l) Zákona spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej 3 mesiace - spoločnosť KESIDY poskytovala výlučne úvery/pôžičky s dobou splatnosti od 10 do 30 dní. Navyše, ako už bolo uvedené, jednalo sa o pôžičky poskytované bezodplatne. KESIDY ponúkala svoje služby na diaľku prostredníctvom internetovej stránky www.kesidy.sk <<http://www.kesidy.sk>> (v texte aj ako „I-Stránka“), na ktorej boli uvedené všetky potrebné informácie vo vzťahu k poskytovanej službe. Potenciálny klient tam mohol získať najmä nasledovné informácie: suma poskytovanej pôžičky, RPMN -ročná percentuálna miera nákladov, doba splatnosti, spôsob obdržania peňazí, spôsob splatenia poskytnutej pôžičky,

zmluvné podmienky, informácie pre klienta ako spotrebiteľa v zmysle § 4 ods. 1 zákona č 266/255 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, kont. informácie poskytovateľa pôžičky. KESIDY poskytovala špeciálny druh pôžičiek - tzv. mikropôžičky, pri ktorých požičaná suma spravidla nepresiahne 300 eur. Pôžičky sú splatné vždy vo vopred stanovenej a stranami dohodnutej lehote 7 dní. Produkty KESIDY využívali najmä ľudia, ktorí by od iného subjektu pôžičku nedostali (z rôznych dôvodov) - KESIDY pôžičky poskytovala on-line, bez potreby čokoľvek dokladovať. Riziko, ktoré na seba brala, aby klientom poskytla to, čo by inde nedostali, sa pretavilo do výšky sankcií za nevrátenie pôžičky riadne a včas. Výška sankcií v plnom rozsahu zodpovedala zákonom stanoveným limitom. Pri pôžičkách spoločnosti KESIDY nejestvuje tzv. „preplatenie“ pôžičky. Klient pri tomto produkte vrátil len to, čo si požičal. Klient vzhľadom na on-line spôsob uzatvorenia zmluvy mal dostatok času zvážiť podmienky, bez akéhokoľvek nátlaku. KESIDY spravidla poskytuje klientovi pri omeškaní minimálne ďalších cca 20 dní na splatenie bez sankcií. K súdnemu vymáhaniu pristupuje až po niekoľkých mesiacoch omeškania - vtedy, keď je zjavné, že klient v rozpore s dobrými mravmi neuhradí ani cent, nekomunikuje, nežiada o splátky. 1. Odporca zvolil ním požadovanú dobu splatenia pôžičky, vypísal a odoslal elektronickú žiadosť o poskytnutie pôžičky prostredníctvom formulára zverejneného na webovej stránke KESIDY - www.kesidy.sk (v texte aj ako „Žiadosť“). V Žiadosti Odporca uviedol nasledujúce údaje: meno a priezvisko, rodné číslo, dátum narodenia, č. OP, hrubá mesačná mzda, číslo bankového účtu, číslo mobilného telefónu, adresa trvalého pobytu a emailová adresa, na ktorú mu následne boli zasielané písomnosti. 2. Odporca pred odoslaním Žiadosti o pôžičku označením príslušného okienka na I-Stránke: (i) vyjadril svoj bezvýhradný súhlas so spracovaním svojich osobných údajov, (ii) potvrdil, že sa riadne oboznámil so všetkými zmluvnými podmienkami KESIDY (uverejnenými na I-Stránke) a (iii) potvrdil, že so zmluvnými podmienkami bez výhrad a dobrovoľne súhlasí. Bez potvrdenia oboznámenia sa s vyššie uvedenými skutočnosťami by automatizovaný systém I-Stránky neumožnil zaslať Žiadosť. KESIDY na základe doručenej Žiadosti Odporcu schválila Žiadosť o poskytnutie pôžičky. Odporcovi vytvorila na I-Stránke osobný účet dostupný výlučne Odporcovi (v texte aj ako „Osobný účet“) a vygenerovala Odporcovi na náhodnej báze prihlasovacie meno a heslo na prístup k jeho Osobnému účtu. KESIDY Odporcu informovala prostredníctvom dvoch SMS správ zaslaných na telefónne číslo uvedené Odporcom v Žiadosti o nasledujúcich skutočnostiach: a. Prvá SMS správa Odporcu informovala o tom, že Žiadosť o pôžičku bola schválená, a že na Osobný účet bol Odporcovi zaslaný návrh zmluvy o pôžičke, ako aj všetky iné súvisiace dokumenty. b. Druhá SMS správa Odporcovi oznamovala informácie o prístupe k Osobnému účtu, a to prihlasovacie meno a heslo - bez týchto údajov nie je možný prístup k Osobnému účtu. Zároveň sa takýmto spôsobom zabezpečilo, že osoba, ktorá vypísala Žiadosť (vrátane tel. čísla) a osoba, ktorej sa poskytli prihlasovacie údaje (SMS správou) a teda aj prístup v Osobnému účtu, a ktorej sa umožnilo získať pôžičku, je tá istá osoba. Druhá SMS správa taktiež obsahovala opätovnú výzvu, aby si Odporca dôkladne prečítal všetky relevantné dokumenty súvisiace s pôžičkou, zaslané na jeho Osobný účet. c. Na Osobnom účte Odporcu boli prehľadným spôsobom uvedené podmienky, za ktorých by sa pôžička poskytla v prípade uzatvorenia Zmluvy: údaje Odporcu, výška sumy, ktorú má Odporca záujem si požičať (Istina), celková suma, ktorá má byť vrátená, dátum splatnosti pôžičky a ročná percentuálna miera nákladov. Na Osobnom účte Odporcu boli okrem vyššie uvedených údajov dostupné (a to už v čase vytvorenia Osobného účtu) v PDF formáte aj nasledovné dokumenty: záväzný návrh zmluvy o pôžičke medzi KESIDY a Odporcom, rozhodcovská zmluva, zmluvné podmienky poskytované prostredníctvom internetu spoločnosťou KESIDY s.r.o. a štandardné európske informácie o pôžičke. Automatizovaný systém na I-Stránke umožnil žiadateľovi o pôžičku (t.j. Odporcovi) akceptovať záväzný návrh zmluvy o pôžičke elektronickou formou až po tom, ako Odporca označením príslušných okienok na I-Stránke potvrdil oboznámenie sa s obsahom a bezvýhradný súhlas s tým, aby bol obsah všetkých vyššie uvedených dokumentov pre neho záväzný. Vyššie uvedeným postupom Odporca akceptoval podmienky, za akých bola KESIDY ochotná pôžičku poskytnúť, akceptoval návrh Zmluvy a tým prejavil vôľu splatiť poskytnutú Istinu najneskôr do dátumu splatnosti, ktorý bol uvedený v návrhu na uzatvorenie Zmluvy o pôžičke. KESIDY zaslala Odporcovi dohodnutú sumu na účet dňa 30.12.2015. Navrhovateľ má za to, že nepochybne preukázal platné uzatvorenie Zmluvy o pôžičke elektronickou formou, ako aj splnenie svojej povinnosti poskytnúť pôžičku. Spoločnosť KESIDY Odporcu cca 3 dni pred dňom splatnosti pôžičky SMS správou informovala o blížiacom sa termíne splatnosti. Napriek tomuto upozorneniu Odporca dlžnú sumu KESIDY v stanovenej lehote (ani len sčasti) nevrátil, ani spoločnosť KESIDY nekontaktoval ohľadne možnosti odloženia splatnosti resp. dohody o náhradnom termíne zaplatenia. KESIDY v snahe vyjsť Odporcovi v ústrety v dobrej viere po uplynutí dňa splatnosti Odporcovi zaslala ďalšiu SMS správu (1. upomienka o nezaplatení) oznamujúcu predĺženie termínu úhrady poskytnutej pôžičky bez zmluvných pokút a sankcií (KESIDY jednostranne predĺžila lehotu splatnosti v prospech Odporcu) o 5 dní. Po

márnom uplynutí termínu splatnosti pôžičky KESIDY Odporcu vyzvala k zaplateniu splatného dlhu SMS správou a súčasne aj písomnou upomienkou. : „2. Upomienka - Výzva na zaplatenie“ zo dňa 18.02.2016. Navrhovateľ upomienkou stanovil posledný termín uhradenia pohľadávky na 25.03.2016. Zároveň touto druhou upomienkou v zmysle čl. 7.2 zmluvných podmienok a v zmysle odseku 6 zmluvy o pôžičke uplatnil nárok na úhradu zmluvnej pokuty vo výške 15 % z dlžnej sumy a nárok na režijný poplatok vo výške 10 eur. Dohoda o zmluvnej pokute (viď ods. 6. Zmluvy o pôžičke) bola uzatvorená platne - keďže podľa § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka: Písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Právny úkon má teda „umožniť“ určenie“ osoby, ktorá právny úkon urobila - má umožniť „určiteľnosť/identifikovateľnosť konajúceho“. Zákon nežiada, aby tieto prostriedky totožnosť konajúceho aj reálne dokázali spôsobom, ktorý nepochybne preukáže jeho totožnosť. To by bolo možné len notárskym overením totožnosti, čo by bola požiadavka presahujúca potrebnú mieru opatrnosti pri bežnom úkone akým je zmluva o pôžičke. Uzatvorenie zmluvy elektronickou formou umožňuje určenie osoby - prostredníctvom identifikačných údajov, ktorými je vylúčené ju zameniť s niekým iným. Odporca po splatnosti zrealizoval tri čiastočné úhrady, a to: Dňa 31. 03 2016 uhradil sumu 60 eur, dňa 17.06. 2016 uhradil sumu 50 eur, dňa 19.07.2016 uhradil sumu 30 eur. Spolu teda uhradil sumu 140 eur. Vo zvyšku ostala dlžoba nesplatená. Žalobca si k platbám uplatnil úrok z omeškania.

3. Žalovaný sa vyjadril k žalobe podaním zo dňa 7.5.2019, kde súhlasil len so sumou 160,- eur, v prevyšujúcej časti žiadal žalobu zamietnuť a požiadal o splatenie dlhu v dvoch splátkach.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, najmä s detailom domácej transakcie zo dňa 31.3.2016, 17.6.2016, 19.7.2016, rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne, upomienkou - výzvou na zaplatenie, listinami označenými „CK Forms - Data“ a „Osobný účet k pôžičke s VS XXXXXX, zmluvou o pôžičke, zmluvnými podmienkami pre spotrebiteľské úvery vo forme pôžičky poskytované prostredníctvom internetu spoločnosťou KESIDY s.r.o., vyjadrením žalobcu zo dňa 28.2.2019 a 28.6.2019 (č.l. 38, 59,69), vyjadrením žalovaného zo dňa 7.5.2019 a 15.8.2019 (č.l. 50, 66) a zistil tento skutkový stav:

5. Zo zmluvy o pôžičke súd zistil, že bola dňa 30.12.2015 uzavretá prostredníctvom diaľkovej komunikácie. Predmetná zmluva bola uzatvorená podľa Zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku z dôvodu, že k jej uzavretiu došlo prostredníctvom internetu ako prostriedku diaľkovej komunikácie. Uvedenou zmluvou mal žalobca žalovanému poskytnúť pôžičku vo výške 300,- eur a túto mal žalovaný vrátiť v lehote 7 dní o jeho poskytnutia s RPMN 0% v čl. 5 a so zmluvnou pokutou vo výške 15% z dlžnej sumy a zároveň sumu 10,- eur ako jednorazový administratívny poplatok v bode 6. Dátum splatnosti bol dohodnutý na deň 6.1.2016. Dňa 30.12.2015 žalobca vyplatil žalovanému pôžičku vo výške 300,- eur.

6. Zo zmluvných podmienok súd zistil, že v bode 7.2 je stanovená povinnosť dlžníka uhradiť zmluvnú pokutu v prípade nesplnenia povinnosti zo zmluvy vo výške 15% z dlžnej sumy a zároveň sumu 10,- eur ako jednorazový administratívny poplatok.

7. Listom zo dňa 18.2.2016 žalobca vyzval žalovaného upomienkou na zaplatenie dlhu 355,- eur (300,- eur pôžička, 45,- eur zmluvná pokuta, 10,- eur poplatok) do 25.3.2016.

8. Žalovaný uhradil dňa 31.3.2016 sumu 60,- eur, dňa 17.6.2016 sumu 50,- eur a dňa 19.7.2016 sumu 30,- eur (č.l. 5,6,7).

9. V podaní zo dňa 7.5.2019 žalovaný uviedol, že našiel doklady o platbách, ktoré uviedol žalobca, našiel jednu upomienku. Žalobca ho telefonicky nekontaktoval o dlhu. Zabudol neúmyselne v dnešnej uponáhľanej dobe na zaplatenie 160,- eur. Dňa 18.2.2016 dostal prvý a posledný mail o tom, že nezaplatil 355,- eur. Žalobca poskytol v decembri 2015 pôžičku, aj keď nemal licenciu od NBS, preto nemal vôbec pôžičky poskytovať a žiadať aj úrok z omeškania. Podľa neho žalobca nemá nárok na žiadne úroky z omeškania ani zmluvnú pokutu. Podanie žaloby 42 dní do začiatku premlčacej doby považuje za účelové konanie ohľadom obohatenia sa. Podľa pracovníčky Ministerstva spravodlivosti SR sú úvery cez internet považované za bezúročné a bez poplatkov. Požiadal o splatenie dlhu v dvoch splátkach. Doložil zároveň vyjadrenie pracovníčky Komisie pre posudzovanie podmienok v

spotrebiteľských zmluvách o tom, že sa môže žalovaný brániť námietku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru resp. námietkou neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere či podať žalobu o vrátenie sumy, o ktorú pôžičku preplatil.

10. V podaní zo dňa 28.2.2016 žalobca trval na podanej žalobe a na všetkých nárokoch. V podaní zo dňa 28.6.2019 žalobca uviedol, že ak by žalovaný uhradil dlh, žalobca by nepodal žalobu na súd. To, že žalobca čakal vyše 1000 dní na podanie žaloby, bolo gestom pre žalovaného na zaplatenie dlhu. Žalobca poskytol pôžičku v období kým trval proces udelenia licencie NBS a tak poskytoval pôžičky bezúročné. Žalobca neposkytol spotrebiteľský úver, ale obyčajnú pôžičku. Žalovanému bola poskytnutá pôžička zdarma a preto ju musí vrátiť a nesťažovať sa, v opačnom prípade je spravodlivé, aby ho postihli sankcie, ktoré zákon a zmluva ukladajú. Vyjadrenie pracovníčky Komisie pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách považuje za irelevantné.

11. V podaní zo dňa 15.8.2019 žalovaný uviedol, že vyjadrenie žalobcu považuje za nemiestne a urážlivé. To, že podal žalobca žalobu po 1000 dňoch, nepovažuje za ústretové gesto. Bez licencie žalobca nemal poskytnúť pôžičku. Žalobca neurovoval úhradu dlhu upomienkami, telefonátmi atď.

12. Podľa ustanovenia §1 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon“), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru, podmienky na udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov, podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa ustanovenia §1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa ustanovenia §1 ods. 3 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom nie sú: úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace.

13. Podľa § 1 zák. č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje ochranu spotrebiteľa pri finančných službách poskytovaných dodávateľom prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie na základe zmluvy na diaľku a uzavieranie zmluvy na diaľku.

Podľa ustanovenia §2 písm. a) zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zmluvou na diaľku zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

Podľa ustanovenia §2 písm. c), d) zákona č. 266/2005 Z.z., dodávateľom je osoba, ktorá je v rámci svojho podnikania zmluvným poskytovateľom finančných služieb prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie na základe zmluvy na diaľku. Spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej sa výlučne na osobnú spotrebu poskytujú finančné služby na základe zmluvy na diaľku a ktorá pri jej uzavieraní a plnení nekoná v rámci svojho zamestnania, povolania alebo podnikania.

14. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je tona prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Podľa § 658 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri nepeňažnej pôžičke možno dojednať namiesto úrokov plnenie primeraného väčšieho množstva alebo vecí lepšej akosti, spravidla toho istého druhu.

16. Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Podľa § 40 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. Písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

17. Vykonaným dokazovaním, mal súd za preukázané, že medzi stranami sporu došlo k uzatvoreniu bezúročnej zmluvy o pôžičke dňa 30.12.2015, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 300,- eur na jeho účet a vrátiť ich mal do 7 dní od tohto dátumu, t.j. od 30.12.2015 do 6.1.2016. Je vylúčené kvalifikovať uzavretý zmluvný vzťah ako zmluvu o úvere, keďže pojmovým znakom zmluvy o úvere je povinnosť dlžníka platiť úroky za poskytnuté peňažné prostriedky a v prejednávanej veci uzavreli účastníci zmluvu o bezúročnej pôžičke. Bez pochybnosti je zmluvný vzťah založený medzi účastníkmi konania spotrebiteľskou zmluvou. Žalobca teda uhradil žalovanému 300,- eur a žalovaný uhradil žalobcovi sumu 140,- eur (dňa 31.1.2016 sumu 60,- eur, dňa 17.6.2016 sumu 50,- eur a dňa 19.7.2016 sumu 30,- eur). Vzhľadom na charakter spotrebiteľskej zmluvy súd skúmal, či zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

18. S poukazom na vyššie popísaný skutkový stav a citované zákonné ustanovenia, súd vyhovel žalobe v časti o zaplatenie sumy 160,- eur (ako rozdiel medzi poskytnutými a uhradenými finančnými prostriedkami: 300 eur-140 eur = 160,- eur) s úrokom z omeškania.

19. Podľa ustanovenia §517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia §3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania od 7.1.2016 do zaplatenia, no žalobca si uplatnil úrok z omeškania od zaplatenia jednotlivých splátok. Súd priznal žalobcovi podľa ustanovenia §517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania, ktorého výška je v súlade s ustanovením §3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z. tak, ako si ho žalobca uplatňoval s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne, ale zo sumy priznanej súdom od zaplatenia jednotlivých súm žalovaným dňa 31.3.2016 vo výške 60,- eur, dňa 17.6.2016 vo výške 50,- eur a dňa 19.7.2016 vo výške 30,- eur, t.j. zo sumy 160,- eur od 26.3.2016 (od dátum splatnosti uvedenej v upomienke) do 30.3.2016, zo sumy 100,- eur od 31.3.2016 do 16.6.2016, zo sumy 50,- eur od 17.6.2016 do 18.7.2016 a zo sumy 20,- eur od 19.7.2016 do zaplatenia.

21. V zvyšnej časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

22. Dojednanie záväzku dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu - režijný poplatok je absolútne neplatné s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka, keďže je v rozpore s ustanovením § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Keďže pôžička bola poskytnutá ako bezúročná, t. j. zmluvné strany si nedohodli povinnosť dlžníka zaplatiť úroky za poskytnutie pôžičky, akékoľvek iné zmluvné dojednania o povinnosti dlžníka zaplatiť veriteľovi plnenie nad rámec istiny je v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka o zmluve o pôžičke, v dôsledku čoho je absolútne neplatné. Z absolútne neplatného právneho úkonu nemôžu dotknutému účastníkovi právneho úkonu vzniknúť žiadne práva a povinnosti, keďže od začiatku je neplatný. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka sa uvedený dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, a to bodu 2 zmluvy o pôžičke, a preto neplatnou je len táto časť právneho úkonu, keďže z obsahu právneho úkonu nevyplýva, že túto časť možno oddeliť od ostatného obsahu zmluvy, to znamená uvedené dojednanie nemá vplyv na platnosť podstatných zmluvných dojednaní obsahujúcich podstatné náležitosti zmluvy o pôžičke, ktoré sú obsiahnuté v bode 1 zmluvy o pôžičke.

23. Žalobca podanou žalobou si uplatnil odplatu za poskytnutie pôžičky vo výške 10 eur, súd žalobu v tejto časti však zamietol. V prvom rade súd poukazuje na to, že v zmysle bodu 1 zmluvy, právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému bezúročnú pôžičku, pričom v bode 2 zmluvy je už vyčíslená odplata za poskytnutie pôžičky vo výške 10 eur. Vyššie citované ustanovenia §657 a 658 Občianskeho zákonníka nedovoľujú dohodnúť si pri peňažnej pôžičke iný druh odplaty ako úroky. Medzi účastníkmi konania bolo výslovne dohodnuté, že pôžička je bezúročná. Účastníci zmluvy si teda nedohodli úroky a inú formu odplaty zákon neumožňuje. Dohoda o poplatku za poskytnutie pôžičky je preto absolútne neplatná pre rozpor so zákonom v zmysle ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka. Z absolútne neplatného právneho úkonu nemôžu dotknutému účastníkovi právneho úkonu vzniknúť žiadne práva či povinnosti, keďže takýto úkon je neplatný od začiatku (ex tunc). V zmysle ustanovenia §41 Občianskeho zákonníka sa uvedený dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu a to spomínaný poplatok a preto neplatnou je len táto časť právneho úkonu, keďže z jeho obsahu vyplýva, že túto časť možno oddeliť od ostatného obsahu zmluvy. Na základe uvedeného súd žalobu v časti o zaplatenie poplatku za poskytnutie pôžičky, vyjadreného sumou 10 eur a to aj vrátane požadovaného úroku z omeškania z tejto sumy, zamietol.

24. Okrem toho súd má pochybnosti o tom, či bola dodržaná písomná forma zmluvy.

Podľa ustanovenia §40a Občianskeho zákonníka, písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom.

Súd nepopiera, že právny úkon tohto druhu je možné urobiť aj prostredníctvom modernej komunikačnej techniky, a teda aj cez internet prostredníctvom e-mailu. Právny úkon sa považuje za úkon urobený v písomnej forme vtedy, pokiaľ je možné zachytiť jeho obsah (čo by v danom prípade bolo splnené, keďže je zrejmé, čo bolo obsahom zmluvy a aké boli zmluvné dojednania) a zároveň však musí byť jednoznačne možné určiť osobu, ktorá úkon urobila.

V danom prípade je ako dlžník označená osoba menom, priezviskom, rodným číslom, adresou pobytu, telefónnym číslom a emailom, číslom občianskeho preukazu.

Súd konštatuje, že identifikácia osoby (nepodnikateľa) iba menom, priezviskom, rodným číslom, resp. dátumom narodenia a adresou pobytu je nedostatočná. Veriteľ požaduje údaje o klientoch, ktorým poskytuje úvery, iba v registračnom formulári bez dodatočného overenia rozsahu, v akom sú poskytnuté údaje pravdivé. Rovnako tak z predložených listín nevyplýva, že by si veriteľ po obdržaní žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov formou registračného formulára dodatočne akýmkoľvek spôsobom overil, že osoba, ktorá sa reálne prostredníctvom internetu registruje na portáli veriteľa a vyplňa tento formulár, je skutočne osobou, ktorej patria údaje poskytnuté veriteľovi o osobe dlžníka. Údajmi o konkrétnej osobe môže disponovať v rozsahu potrebnom pre prihlásenie na portáli žalobcu akákoľvek iná osoba (napríklad iná osoba žijúca v spoločnej domácnosti), ktorá si tak môže požiadať o zapožičanie finančných prostriedkov pod menom inej tretej osoby, ktorej osobné údaje pozná.

Aj z tohto dôvodu súd už na podporu toho, čo bolo uvedené konštatuje, že i z dôvodu nedostatku písomnej formy by bol úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov, a teda aj z tohto dôvodu nie je možné žalobcovi priznať odplatu za poskytnutie pôžičky vo výške 2 eurá.

25. Súd nepriznal žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 45,- eur, pretože zmluvné dojednanie v bode 6. Zmluvy a bode 7.2 zmluvných podmienok, podľa ktorého je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 15 % z dlžnej sumy, pričom veriteľ môže vyžadovať zaplatenie zmluvnej pokuty po uplynutí siedmich dní odo dňa splatnosti pôžičky, je podľa názoru súdu neprijateľné a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného. Súd poukazuje na skutočnosť, že žalobcovi podľa zmluvných dojednaní vzniká právo na zaplatenie zmluvnej pokuty po uplynutí siedmich dní odo dňa splatnosti pôžičky, čo je absolútne neprimerane krátka doba omeškania. Za rozpor s dobrými mravmi ako aj § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka súd považoval aj skutočnosť, aby žalovaný pre omeškanie s vrátením pôžičky bola dvakrát sankcionovaný, jednak zmluvnou pokutou a jednak úrokom z omeškania, nie je možné priznať také sankčné zaťaženie dlžníka, okrem povinnosti zaplatenia úroku z omeškania z dlžnej čiastky by bola zaviazaná zaplatiť ešte aj zmluvnú pokutu. V súlade s ustanovením § 53 ods.4 písm. k) Občianskeho zákonníka ide o neprijateľnú podmienku, keďže takéto zmluvné dojednanie požaduje od spotrebiteľa, aby zaplatil neprimeranú vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

26. Súd má za to, že toto dojednanie účastníkov vnáša do práv a povinností účastníkov tohto právneho úkonu bezpochybne značnú nerovnováhu a to pre spotrebiteľa neprehľadnú výšku zmluvnej pokuty, táto je nezrozumiteľná a ťažko vypočítateľná a tým si nemôže spotrebiteľ dôsledky nespĺnenia si svojich zmluvných povinností pre seba vyčísliť. Súd zmluvnú podmienku, týkajúcu sa zmluvnej pokuty, považoval za absolútne neplatnú aj pre rozpor s dobrými mravmi. Dodávateľ zaťažil spotrebiteľa aj poplatkami, čo potom znamená, že zmluvné podmienky boli tak koncipované, aby všetky riziká podnikania v podstate znášal spotrebiteľ aj keď je v tomto právnom vzťahu slabšou zmluvnou stranou. Dodávateľ pri uzatváraní zmluvy nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Súd má za to, že zmluvná pokuta nebola medzi účastníkmi individuálne dohodnutá, bola súčasťou vopred formulovanej zmluvy, ktorej obsah spotrebiteľ nemal možnosť nijakým spôsobom ovplyvniť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti

považuje súd zmluvnú pokutu za neprijateľnú zmluvnú podmienku a teda neplatnú, preto súd žalobu v časti požadovanej zmluvnej pokuty zamietol.

27. Pre úplnosť súd uvádza, že súdy niekoľko krát určili zmluvnú podmienku uvedenú v bode 6.2. zmluvných podmienok za neplatnú napr. rozsudok Okresného súdu Komárno sp. 8C/115/2015 zo dňa 8.7.2015, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 12C/264/2015 zo dňa 3.11.2015 či len v samotnom odôvodnení rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 13C/194/2014 zo dňa 17.3.2015, rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 5C/609/2015 zo dňa 17.5.2016, atď. a žalobca napriek tomu použil túto zmluvnú podmienku ešte v zmluve medzi žalobcom a žalovaným dňa 30.12.2015.

28. Žalovaný žiadal v podaní zo dňa 15.8.2019 (č.l. 67) o povolenie úhrady dlhu v dvoch splátkach. Žalobca sa k splateniu dlhu v dvoch splátkach žiadaných žalovaným nevyjadril.

Podľa § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

V súlade s citovaným ustanovením a vzhľadom na žiadosť žalovaného súd posúdil možnosť splácania dlhu v splátkach u žalovaného. Súd zistil z výpisu zo Sociálnej poisťovne, že žalovaný zarába minimálnu mzdu a z Registra obyvateľov, že má jedno dospelé dieťa. Žalobca sa k žiadosti žalovaného nevyjadril a žalovaný nedoložil súdu žiadne relevantné dôkazy (mesačné príjmy a výdavky, aktuálnu finančnú situáciu a pod.) na potvrdenie žiadosti o úhradu dlhu v dvoch splátkach po 80,- eur mesačne, preto súdu neostávalo iné a nepovolil žalovanému splácať dlh v splátkach.

29. Pre úplnosť súd uvádza, že žalovaný v podaní zo dňa 15.8.2019 namietal premlčaciu dobu. Žalovaný mal uhradiť dlh dňa 6.1.2016, preto mal súd zato, že ak žalobca podal žalobu dňa 17.11.2018, urobil tak v trojročnej premlčacej dobe (podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.)

30. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V časti o zaplatenie 160 eur (74,42% žalovanej sumy) súd žalobe vyhovel, čo predstavuje úspech žalobcu na jednej strane a neúspech žalovaného na druhej strane. V časti o zaplatenie 55 eur (25,58 % žalovanej sumy) však súd žalobu zamietol, čo predstavuje úspech žalovaného a neúspech žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že v konečnom dôsledku bol v konaní úspešnejší žalobca, ktorému patrí náhrada trov konania po odpočítaní neúspechu v konaní, od jeho úspechu v konaní, a to v rozsahu 48,84 % z celkových trov konania, na ktoré by mal nárok pri plnom úspechu.

O výške náhrady trov konania bude v zmysle ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá

mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.